

Principerklæring vedrørende behandlingen af frihedsberøvede personer i forbindelse med Coronavirus pandemien (COVID-19)

Udstedt 20. marts 2020

(uofficiel oversættelse)

Coronavirus pandemien (COVID-19) har skabt ekstraordinære udfordringer for myndighederne i samtlige medlemsstater i Europarådet. Der er særlige og intense udfordringer for personale, der arbejder på diverse steder, hvor personer holdes frihedsberøvet, herunder politistationer, fængsler, udlændingecentre, psykiatriske hospitaler og sociale bosteder, samt i diverse nyligt etablerede faciliteter/zoner, hvor personer er anbragt i karantæne. Mens det anerkendes at være bydende nødvendigt at tage resolut handling for at bekæmpe COVID-19, skal CPT minde alle aktører om den absolutte karakter af forbuddet mod tortur og umenneskelig eller nedværdigende behandling. Det er CPT's opfattelse, at følgende principper skal overholdes af alle relevante myndigheder, som er ansvarlige for frihedsberøvede personer indenfor Europarådets område.

1) Det grundlæggende princip er, at der skal tages alle mulige forholdsregler for at beskytte samtlige frihedsberøvede personers sundhed og sikkerhed. Sådanne forholdsregler bidrager også til at sikre personalets sundhed og sikkerhed.

2) WHO's retningslinjer om bekæmpelse af pandemien såvel som nationale og kliniske retningslinjer, der stemmer overens med internationale standarder, skal respekteres og gennemføres fuldt ud på samtlige steder, hvor personer holdes frihedsberøvet.

3) Det personale, der er til rådighed, bør styrkes, og personalet bør modtage al faglig støtte, sundheds- og sikkerhedsbeskyttelse samt uddannelse, der er nødvendig for at kunne fortsætte med udføre deres opgaver på steder, hvor personer holdes frihedsberøvet.

4) Enhver begrænsende foranstaltning, som træffes overfor frihedsberøvede personer for at forhindre spredning af COVID-19, skal have et retsgrundlag, være nødvendig og proportional, skal respektere menneskelig værdighed og være tidsbegrænset. Frihedsberøvede personer skal modtage fyldestgørende information om sådanne forholdsregler på et sprog de forstår.

5) Da tæt personlig kontakt fremmer spredning af virusen skal alle relevante myndigheder gøre en samordnet indsats for at anvende alternativer til frihedsberøvelse. En sådan tilgang er afgørende, navnlig i tilfælde af overbelægning. Myndighederne skal desuden gøre øget brug af alternativer til varetægtsfængsling, forvandling af fængselsstraffe, fremskyndet løsladelse og prøveløsladelse; revurdere behovet for fortsat tvangsanbringelse af psykiatriske patienter; udskrive og frigive beboere på sociale bosteder til behandling i samfundet, når det er relevant; og, så vidt muligt, undlade at frihedsberøve migranter.

6) For så vidt angår levering af sundhedsydelser skal særlig opmærksomhed rettes mod specifikke behov blandt frihedsberøvede personer, herunder særligt sårbare grupper og/eller risikogrupper, såsom ældre personer and personer med allerede eksisterende sygdomme. Dette omfatter blandt andet screening for COVID-19 og veje til intensiv behandling efter behov. Herudover skal frihedsberøvede personer modtage yderligere psykologisk støtte fra personalet i denne periode.

7) Mens det er legitimt og fornuftigt at suspendere ikke-essentielle aktiviteter, skal frihedsberøvede personers grundlæggende rettigheder respekteres fuldt ud under pandemien. Dette omfatter navnlig retten til at opretholde en passende personlig hygiejne (herunder adgang til varmt vand og sæbe) og retten til daglig adgang til fri luft (i mindst én time). Endvidere bør enhver begrænsning af kontakten med omverdenen, herunder besøg, kompenseres ved øget adgang til alternative kommunikationsmidler (såsom telefon eller Voice-Over-Internet-Protokol-kommunikation).

8) I tilfælde af isolation eller anbringelse i karantæne af en frihedsberøvet person, der er inficeret eller mistænkes for at være inficeret med SARS-CoV-2-virusen, skal den pågældende sikres meningsfuld menneskelig kontakt hver dag.

9) Grundlæggende beskyttelsesforanstaltninger mod mishandling af personer, der befinder sig i retshåndhævende myndigheders varetægt (adgang til en advokat, adgang til en læge, underretning om frihedsberøvelsen) skal respekteres fuldt ud under alle omstændigheder og til enhver tid. Forebyggende foranstaltninger (såsom at kræve, at personer med symptomer bærer beskyttelsesmasker) kan være passende i nogle tilfælde.

10) Monitorering ved uafhængige organer, herunder nationale forebyggende mekanismer (NPM'er) og CPT, er fortsat en vigtig beskyttelse mod mishandling. Staterne skal fortsat garantere monitoreringsorganer adgang til alle steder, hvor personer holdes frihedsberøvet, herunder steder hvor personer holdes i karantæne. Alle monitoreringsorganer bør dog tage alle forholdsregler for at overholde princippet om 'ikke at forvolde skade' ('do no harm'), særligt i relation til ældre personer og personer med allerede eksisterende sygdomme.